
Dokument na schôdzu

A8-0187/2018

24.5.2018

SPRÁVA

o vonkajšej stratégii EÚ zameranej proti manželstvám maloletých a núteným manželstvám – ďalšie kroky
(2017/2275(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajca: Charles Goerens

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ.....	14
INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE	26
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	27

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o vonkajšej stratégii EÚ zameranej proti manželstvám maloletých a núteným manželstvám – ďalšie kroky (2017/2275(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje uznesenie zo 4. októbra 2017 o ukončení manželstiev maloletých¹,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, a najmä na jej článok 16, a na všetky ostatné zmluvy a nástroje OSN týkajúce sa ľudských práv,
- so zreteľom na článok 23 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach,
- so zreteľom na článok 10(1) Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa, ktorý prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov 20. novembra 1989, a na jeho štyri hlavné zásady: nediskriminácia (článok 2), záujem dieťaťa (článok 3), zachovanie života a rozvoj a ochrana dieťaťa (článok 6) a jeho zapojenie (článok 12) a so zreteľom na svoje uznesenie z 27. novembra 2014 o 25. výročí Dohovoru OSN o právach dieťaťa²,
- so zreteľom na článok 16 Dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien,
- so zreteľom na Dohovor OSN o súhlase pre manželstvo, najnižšom veku pre uzavretie manželstva a registrácii manželstiev,
- so zreteľom na rezolúcie Valného zhromaždenia OSN z 18. decembra 2014 a 19. decembra 2016 o manželstvách detí, manželstvách maloletých a nútených manželstvách,
- so zreteľom na rezolúciu Rady OSN pre ľudské práva č. 29/8 z 2. júla 2015 o posilnení snáh o predchádzanie manželstvám detí, manželstvám maloletých a núteným manželstvám a o ich ukončení, jej rezolúciu č. 24/23 z 9. októbra 2013 o posilnení snáh o predchádzanie manželstvám detí, manželstvám maloletých a núteným manželstvám a o ich ukončení: problémy, dosiahnuté výsledky, najlepšie postupy a nedostatky vo vykonávaní a jej rezolúciu č. 35/16 z 22. júna 2017 o manželstvách detí, manželstvách maloletých a nútených manželstvách v humanitárnom kontexte,
- so zreteľom na pozíciu, ktorú prijala Konferencia hláv štátov a predsedov vlád Africkej únie v júni 2015 v Johannesburgu (Juhoafrická republika) v súvislosti s manželstvami detí,
- so zreteľom na spoločnú všeobecnú pripomienku Africkej komisie pre ľudské práva a práva národov (ACHPR) a Afrického výboru expertov na práva a záujem dieťaťa

---

¹ Prijaté texty, P8_TA(2017)0379.

² Ú. v. EÚ C 289, 9.8.2016, s. 57.

(ACERWC) k ukončeniu manželstiev detí,

- so zreteľom na článok 32, článok 37 a článok 59 ods. 4 Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácomu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor),
  - so zreteľom na správu Populačného fondu OSN (UNFPA) z roku 2012 s názvom „Marrying Too Young – End Child Marriage“ (Uzatváranie manželstva v príliš mladom veku – Ukončíme manželstvá detí),
  - so zreteľom na článok 3 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ),
  - so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 9,
  - so zreteľom na závery Rady z 26. októbra 2015 o akčnom pláne pre rodovú rovnosť na roky 2016 – 2020,
  - so zreteľom na závery Rady z 3. apríla 2017 o presadzovaní a ochrane práv dieťaťa,
  - so zreteľom na základné zásady vymedzené v oznámení Európskej služby pre vonkajšiu činnosť z roku 2016 o Globálnej stratégii pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie,
  - so zreteľom na strategický rámec a akčný plán EÚ pre ľudské práva a demokraciu, ktorý Rada prijala 25. júna 2012¹, so zreteľom na akčný plán pre ľudské práva a demokraciu na roky 2015 – 2019, ktorý Rada prijala 20. júla 2015², so zreteľom na spoločný pracovný dokument Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 27. júna 2017 s názvom Akčný plán EÚ pre ľudské práva a demokraciu (na roky 2015 – 2019): preskúmanie v polovici trvania, jún 2017 (SWD(2017)0254),
  - so zreteľom na revidované usmernenia EÚ na presadzovanie a ochranu práv dieťaťa zo 6. marca 2017 s názvom Nezapadnúť na žiadne dieťa,
  - so zreteľom na Európsky konsenzus o rozvoji zo 7. júna 2017, v ktorom sa kladie dôraz na záväzok EÚ zohľadňovať ľudské práva a rodovú rovnosť v súlade s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj,
  - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci a stanovisko Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A8-0187/2018),
- A. keďže manželstvá detí, manželstvá maloletých a nútené manželstvá sú vážnym porušením ľudských práv, a najmä práv žien, vrátane práva na rovnaké zaobchádzanie, samostatnosť a telesnú integritu, prístup k vzdelávaniu a ochranu pred vykorisťovaním a diskrimináciou, a predstavujú problém, ktorý existuje nielen v tretích krajinách, ale môže sa vyskytnúť aj v niektorých členských štátoch; keďže odstránenie týchto praktík

¹ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/131181.pdf

² https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_en_2.pdf.

- je jednou prioritou vonkajšej činnosti EÚ v oblasti presadzovania práv žien a ľudských práv; keďže rôzne medzinárodné charty a zákony zakazujú manželstvá maloletých osôb, ako napríklad Dohovor OSN o právach dieťaťa a jeho opčné protokoly; keďže manželstvá detí, manželstvá maloletých a nútené manželstvá majú veľmi negatívne účinky na fyzické a duševné zdravie a na osobnostný rozvoj dotknutých osôb a na deti, ktoré sa zrodia z takýchto manželstiev, a v dôsledku toho aj na spoločnosť ako celok; keďže manželstvo detí je formou núteného manželstva, pretože deti prirodzene nemajú schopnosť dať svoj úplný, slobodný a informovaný súhlas s manželstvom alebo jeho časom; keďže deti tvoria súčasť veľmi zraniteľnej skupiny;
- B. keďže EÚ sa zaviazala, že bude presadzovať práva dieťaťa, a keďže manželstvá detí, manželstvá maloletých a nútené manželstvá sú porušením týchto práv; keďže EÚ sa zaviazala, že bude komplexne chrániť a presadzovať práva dieťaťa vo svojej vonkajšej politike;
- C. keďže žiadne manželstvo by sa nemalo zákonne uzatvárať bez úplného a slobodného súhlasu oboch strán a nemala by ho uzatvárať osoba, ktorá ešte nedosiahla minimálny vek na uzavretie manželstva;
- D. keďže manželstvá detí sú globálnym problémom, ktorý je prítomný v rôznych krajinách, kultúrach a náboženstvách; keďže neplnoleté nevesty možno nájsť vo všetkých regiónoch sveta, od Blízkeho východu až po Latinskú Ameriku, od Ázie až po Európu a od Afriky až po Severnú Ameriku; keďže manželstvá detí sa týkajú aj chlapcov, ale v oveľa menšom rozsahu ako dievčat;
- E. keďže do dnešného dňa bolo viac ako 750 miliónov žien vydatých pred dovŕšením 18. roku života, z toho 250 miliónov pred dovŕšením 15. roku života; keďže v súčasnosti je na svete približne 40 miliónov dievčat vo veku od 15 do 19 rokov, ktoré sú vydaté alebo žijú v konkubinate; keďže každý rok sa vydá ďalších približne 15 miliónov dievčat vo veku do 18 rokov, z ktorých sa 4 milióny vydajú pred dovŕšením 15. roku života; keďže 156 miliónov chlapcov sa takisto zosobášilo pred dovŕšením 18. roku života, z ktorých bolo 25 miliónov vo veku do 15 rokov; keďže manželstvá detí, manželstvá maloletých a nútené manželstvá sa vyskytujú častejšie v chudobných, slabo rozvinutých regiónoch; keďže počet manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev sa s nárastom celosvetovej populácie zvyšuje; keďže v nedávnej správe UNICEF sa odhaduje, že v roku 2050 bude približne 1,2 miliardy dievčat, ktoré sa vydali pred dovŕšením 18. roku života; keďže deväť z desiatich krajín s najvyššími mierami manželstiev detí sa považuje za nestabilné štáty;
- F. keďže základnými príčinami manželstiev detí sú vo všeobecnosti chudoba, nedostatočné vzdelanie, hlboko zakorenené rodové nerovnosti a stereotypy, dojem, že manželstvo bude poskytovať „ochranu“, rodinná česť a nedostatok účinnej ochrany práv chlapcov a dievčat, ako aj škodlivé praktiky, názory, zvyky a diskriminačné normy; keďže tieto faktory sú často zhoršené obmedzeným prístupom ku kvalitnému vzdelaniu a pracovným príležitostiam a ešte ich umocňujú určité zakorenené spoločenské normy manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev;
- G. keďže manželstvá detí, manželstvá maloletých a nútené manželstvá sú spojené s vysokým rizikom predčasných alebo neželaných tehotenstiev, vysokou mierou úmrtnosti matiek a detí, menej využívaným plánovaním rodiny a neželanými

tehotenstvami s väčšími zdravotnými rizikami, ako aj s neprimeraným alebo neexistujúcim prístupom k informáciám o službách týkajúcich sa sexuálneho a reprodukčného zdravia, pričom zvyčajne znamenajú ukončenie vzdelávania dievčat; keďže niektoré krajiny dokonca zakazujú tehotným dievčatám a mladým matkám vrátiť sa do školskej triedy; keďže manželstvá detí môžu viesť aj k nútenej práci, otroctvu a prostitúcii;

- H. keďže napriek tomu, že Dohovor OSN o právach dieťaťa kladie dôraz na význam opatrení na podporu pravidelnej školskej dochádzky, mnohé dievčatá sa nevzdelávajú, a to v dôsledku niekoľkých faktorov, napríklad preto, že školy sú nedostupné alebo nákladné; keďže manželstvá detí, manželstvá maloletých a nútené manželstvá majú neúmerne zničujúci vplyv a celoživotné dôsledky na ich obeť a často znamenajú, že dotknuté osoby prídu o možnosť pokračovať vo vzdelávaní, pretože dievčatá počas obdobia príprav pred sobášom alebo krátko potom zvyčajne predčasne ukončia štúdium; keďže vzdelanie vrátane sexuálnej výchovy je účinným prostriedkom, ktorý zabraňuje manželstvám detí, manželstvám maloletých a núteným manželstvám, pretože prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave prispieva k posilneniu postavenia a k pracovným príležitostiam a podporuje slobodu výberu, právo na sebaurčenie a aktívnu účasť v spoločnosti tým, že jednotlivcom umožňuje oslobodiť sa od akejkoľvek formy kontroly, ktorá má nepriaznivý dosah na ich práva, bez ktorých sú hospodárska, právna, zdravotná a sociálna situácia žien a dievčat a rozvoj spoločnosti ako celku aj naďalej obmedzované;
- I. keďže každý rok sa 17 miliónom detí narodí dieťa, čo ich núti prevziať zodpovednosť dospelých a ohrozuje ich zdravie, vzdelanie a hospodárske vyhliadky; keďže manželstvá detí, manželstvá maloletých a nútené manželstvá vystavujú dievčatá predčasným tehotenstvám, čo so sebou prináša aj značné riziká a ťažkosti počas tehotenstva a pri pôrode, a to najmä preto, že majú len veľmi nedostatočný prístup k lekárskej podpore vrátane kvalitných zdravotníckych stredísk alebo ho vôbec nemajú, čo často vedie k úmrtiu alebo chorobnosti matky; keďže v takýchto prípadoch hrozí vyššie riziko nákazy prenosnými ochoreniami vrátane HIV; keďže komplikácie počas tehotenstva a pôrodu sú v krajinách s nízkym a stredným príjmom hlavnou príčinou úmrtí dievčat vo veku od 15 do 19 rokov; keďže úmrtnosť detí, ktoré sa narodili mladistvým matkám, je približne o 50 % vyššia a tieto deti čelia vyššiemu riziku problémov v oblasti fyzického a kognitívneho vývoja; keďže časté a predčasné tehotenstvá môžu spôsobiť aj rôzne dlhodobé zdravotné komplikácie, a dokonca aj úmrtie;
- J. keďže manželstvá detí, manželstvá maloletých a nútené manželstvá sú porušením práv dieťaťa a určitou formou násillia páchaného na dievčatách a chlapcoch, a keďže štáty preto majú povinnosť vyšetriť obvinenia, stíhať páchatel'ov a poskytovať nápravu obetiam, ktorými sú predovšetkým ženy a dievčatá; keďže tieto manželstvá treba odsúdiť a nemožno ich ospravedlniť žiadnymi kultúrnymi ani náboženskými dôvodmi; keďže manželstvá detí, manželstvá maloletých a nútené manželstvá zvyšujú riziko rodovo motivovaného násillia a sú často príčinou domáceho násillia a násillia zo strany intímneho partnera, ako aj sexuálneho, fyzického, psychologického, citového a finančného zneužívania a iných praktík škodlivých pre dievčatá a ženy, ako je mrzačenie ženských pohlavných orgánov a tzv. zločiny v mene cti, a takisto zvyšujú riziko, že dievčatá a ženy sú počas svojho života vystavené diskriminácii a rodovo

motivovanému násiliu;

- K. keďže počet manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev výrazne narastá v situáciách nestability, ozbrojených konfliktov a prírodných a humanitárnych katastrof, počas ktorých často chýba lekárska a psychologická starostlivosť alebo prístup k vzdelávaniu aj k príležitostiam na zabezpečenie živobytia a sú narušené sociálne siete a obvyklé procesy; keďže počas nedávnych migračných kríz niektorí rodičia v snahe ochrániť svoje deti, najmä dcéry, pred sexuálnymi útokmi alebo preto, že sú vnímané ako finančná záťaž pre svoje rodiny, mali pocit, že nemajú inú možnosť ako ich vydať skôr, ako dosiahnu 18 rokov, v domnienke, že by to mohlo byť východiskom z chudoby;
- L. keďže nútené manželstvo patrí medzi najčastejšie dôvody prenasledovania na základe rodu, ako to tvrdí významný počet žien žiadajúcich o azyl; keďže je stále veľa prekážok v uznávaní núteného manželstva ako dôvodu na poskytnutie medzinárodnej ochrany, a to aj napriek tomu, že ide o formu rodovo motivovaného prenasledovania a že to predstavuje vážne a systematické porušovanie základných práv, ktorého súčasťou je neľudské a ponižujúce zaobchádzanie porovnateľné s mučením;
- M. keďže v Istanbulskej dohovore je nútené manželstvo klasifikované ako druh násillia páchaného na ženách a žiada sa v ňom kriminalizácia skutkov nútenia dieťaťa uzavrieť manželstvo a lákania dieťaťa do zahraničia s cieľom prinútiť ho uzavrieť manželstvo; keďže tento problém môže zhoršiť aj nedostatočný prístup obetí k právnej, lekárskej a sociálnej podpore; keďže 11 členských štátov EÚ tento dohovor ešte neratifikovalo;
- N. keďže charakter manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev znamená, že mnohé prípady sa často nenahlasujú, pričom prípady takéhoto zneužívania prekračujú medzinárodné a kultúrne hranice a môžu prispievať k rôznym formám obchodovania s ľuďmi a viesť k otroctvu, vykorisťovaniu a/alebo kontrole;
- O. keďže v júli 2014 sa v Londýne konal prvý samit venovaný otázkam dievčat, zameraný na mobilizáciu domácich a medzinárodných snáh o zastavenie mrzačenia ženských pohlavných orgánov a manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev v rámci jednej generácie;
- P. keďže prevencia všetkých foriem násillia páchaného na dievčatách a ženách vrátane manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev a reakcia na tieto javy je jedným z cieľov akčného plánu EÚ pre rodovú rovnosť na roky 2016 – 2020;
- Q. keďže manželstvá detí budú stáť rozvojové krajiny do roku 2030 bilióny dolárov¹;
- R. keďže manželstvá maloletých a manželstvá detí sú naďalej tabuizovanou témou, ktorá sa musí riešiť verejne, aby sa zastavilo toto každodenné utrpenie dotknutých mladých a dospievajúcich dievčat a sústavné porušovanie ich ľudských práv; keďže jedným zo spôsobov riešenia je podpora a šírenie práce novinárov, umelcov, fotografov

---

¹ Wodon, Quentin T.; Male, Chata; Nayihouba, Kolobadia Ada; Onagoruwa, Adenike Opeoluwa; Savadogo, Aboudrahyme; Yedan, Ali; Edmeades, Jeff; Kes, Aslihan; John, Neetu; Murithi, Lydia; Steinhaus, Mara; Petroni, Suzanne, *Economic Impacts of Child Marriage: Global Synthesis Report* (Hospodárske vplyvy manželstiev detí: globálna súhrnná správa), Economic Impacts of Child Marriage, Washington, D.C., World Bank Group, 2017.

a aktivistov, ktorí sa zaoberajú problematikou manželstiev maloletých;

1. poznamenáva, že niektoré členské štáty EÚ umožňujú manželstvo vo veku 16 rokov so súhlasom rodičov; vyzýva zákonodarcov tak v členských štátoch EÚ, ako aj v tretích krajinách, aby stanovili 18. rok života ako jednotnú minimálnu vekovú hranicu na uzavretie manželstva a prijali potrebné administratívne, právne a finančné opatrenia na zabezpečenie účinného plnenia tejto požiadavky, napríklad presadzovaním registrácie manželstiev a pôrodov a zabezpečovaním toho, že dievčatá majú prístup k mechanizmom inštitucionálnej podpory vrátane psychosociálneho poradenstva, k mechanizmom ochrany a k príležitostiam na posilnenie hospodárskeho postavenia; opakuje, že manželstvá detí, manželstvá maloletých a nútené manželstvá by sa mali vnímať ako vážne porušenie ľudských práv a narušenie základných práv dotknutých detí, predovšetkým práva slobodne vyjadriť svoj súhlas a práva na svoju telesnú nedotknuteľnosť a duševné zdravie, ale nepriamo aj práva na vzdelanie a na úplné uplatňovanie občianskych a politických práv; odsudzuje manželstvá detí, manželstvá maloletých a nútené manželstvá a domnieva sa, že každé porušenie príslušných právnych predpisov by sa malo riešiť primeraným a účinným spôsobom;
2. zastáva názor, že je potrebné zaoberať sa rozličnými príčinami manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev, ako sú okrem iného škodlivé tradície, pretrvávajúca chudoba, konflikty, zvyklosti, následky prírodných katastrof, stereotypy, nedostatočný ohľad na rodovú rovnosť a na práva, zdravie a dobré životné podmienky žien a dievčat, nedostatok primeraných možností vzdelávania a slabé právne a politické odozvy, a to s osobitným ohľadom na deti zo znevýhodnených spoločenských vrstiev; v tejto súvislosti vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby spolupracovali s príslušnými orgánmi OSN a ďalšími partnermi s cieľom upozorňovať na problematiku manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev; vyzýva EÚ a členské štáty, aby splnili ciele Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj s cieľom účinnejšie bojovať proti škodlivým praktikám, ako je mrzačenie ženských pohlavných orgánov, a vyvodzovať zodpovednosť voči páchatelom; podporuje vyššie financovanie zo strany EÚ a jej členských štátov prostredníctvom mechanizmov rozvojovej pomoci, ktorými sa podporí rodová rovnosť a vzdelávanie, s cieľom zlepšovať prístup k vzdelávaniu pre dievčatá a ženy a posilňovať ich príležitosti zúčastňovať sa na rozvoji komunity a na hospodárskom a politickom vedení, a to v záujme riešenia príčin manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev;
3. uznáva, že samotný zákonný zákaz manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev by nezaručil skoncovanie s týmito praktikami; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby lepšie koordinovali a posilňovali presadzovanie medzinárodných zmlúv, právnych predpisov a programov, a to aj prostredníctvom diplomatických vzťahov s vládami a organizáciami v tretích krajinách, s cieľom riešiť problémy súvisiace s manželstvami detí, manželstvami maloletých a nútenými manželstvami; požaduje, aby sa vyvinulo maximálne úsilie s cieľom presadzovať takéto zákonné zákazy a doplniť ich o širší súbor právnych predpisov a politík; uznáva, že si to vyžaduje prijatie a vykonávanie komplexných a celostných politík, stratégií a programov vrátane zrušenia diskriminačných právnych ustanovení, ktoré sa týkajú manželstva, a prijatia pozitívnych opatrení na posilnenie postavenia dievčat;
4. konštatuje, že rodová nerovnosť, nedostatok rešpektu voči dievčatám a ženám vo

všeobecnosti a pridržovanie sa kultúrnych a sociálnych tradícií vedúcich k pretrvávajúcej diskriminácii dievčat a žien patria medzi najväčšie prekážky v boji proti manželstvám detí, manželstvám maloletých a núteným manželstvám; ďalej uznáva prepojenie medzi manželstvami detí, manželstvami maloletých a nútenými manželstvami a násilím páchaným v mene cti a požaduje, aby sa takéto trestné činy riadne vyšetrili a aby obvinené osoby boli stíhané; okrem toho konštatuje, že chlapci a mladí muži môžu byť tiež obeťami takéhoto násilia; žiada, aby sa problematika týchto praktík nastoľovala vo všetkých príslušných programoch EÚ a v rámci politických dialógov EÚ s partnerskými krajinami, ako aj prostredníctvom opatrení vzdelávania a zvyšovania povedomia v partnerských krajinách, s cieľom poskytnúť mechanizmy na ich riešenie;

5. poukazuje na to, že komplexný boj proti manželstvám detí, manželstvám maloletých a núteným manželstvám si vyžaduje, aby Európska únia ako hlavný aktér rozvoja a ochrany ľudských práv vo svete stála v popredí tohto boja v spolupráci s regionálnymi organizáciami a miestnymi komunitami; vyzýva EÚ a členské štáty, aby spolupracovali s orgánmi presadzovania práva a súdnymi systémami v tretích krajinách a aby poskytovali odbornú prípravu a technickú pomoc s cieľom pomôcť pri prijímaní a presadzovaní právnych predpisov zakazujúcich manželstvá detí, manželstvá maloletých a nútené manželstvá a pri odstraňovaní právnych predpisov, sociálnych noriem a kultúrnych tradícií, ktoré sú brzdou v uplatňovaní práv a slobôd dievčat a žien; vyzýva členské štáty, aby prispievali k iniciatívam, ako je napríklad iniciatíva Spotlight EÚ a OSN zameraná na odstraňovanie všetkých foriem násilia páchaného na ženách a dievčatách;
6. vyzýva preto tie členské štáty Európskej únie, ktoré tak zatiaľ neurobili, aby do svojich domácich právnych predpisov začlenili úplný zákaz manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev, presadzovali trestné právo a ratifikovali Istanbulský dohovor; vyzýva členské štáty, aby spolupracovali s občianskou spoločnosťou s cieľom koordinovať svoje činnosti v tejto oblasti; zdôrazňuje, že má veľký význam poskytovať dlhodobú podporu a útulky pre ženy a utečencov a pre deti bez sprievodu a vysídlené deti, tak aby nikomu nebola odopretá ochrana kvôli nedostatku zdrojov; vyzýva všetky členské štáty, aby presadzovali minimálny vek na uzavretie manželstva stanovený právnymi predpismi a monitorovali situáciu prostredníctvom zhromažďovania údajov rozčlenených podľa rodu a dôkazov o súvisiacich faktoroch, tak aby mohli lepšie posúdiť rozsah tohto problému; vyzýva Komisiu, aby vytvorila európsku databázu, zahŕňajúcu aj informácie z tretích krajín, na účely monitorovania nútených manželstiev;
7. odporúča členským štátom, aby zosúlادili svoje právne predpisy týkajúce sa zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi tretích krajín nachádzajúcimi sa v EÚ vrátane migrantov zosobášených vo veku do 18 rokov a aby zaviedli systém riadenia prípadov orientovaný na dieťa s cieľom určiť najlepšie záujmy dieťaťa, na základe ktorých možno prijať rozhodnutie o právnom uznaní manželstva, rozšírili humanitárne zaobchádzanie na osoby, ktoré uzatvorili manželstvo pred dosiahnutím 18. roku života alebo na základe vynútenia a zaručili ochranu v prípadoch, keď dotknuté ženy alebo dievčatá požadujú zrušenie núteného manželstva; požaduje zavedenie osobitných postupov v prijímacích centrách pre utečencov a žiadateľov o azyl;
8. vyzýva Európsku úniu, aby v rámci svojej zahraničnej politiky a politiky rozvojovej

spolupráce ponúkala svojim partnerom strategický dohovor a na tento účel požadovala:

a) od všetkých svojich partnerských krajín zákaz manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev, a to odstránením všetkých právnych medzier, a presadzovanie právnych predpisov v súlade s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv vrátane zrušenia všetkých ustanovení, ktoré by mohli umožňovať a oprávňovať manželstvá detí, manželstvá maloletých alebo nútené manželstvá alebo viesť k ich uzatvoreniu, a to predovšetkým zrušením alebo zmenou týchto právnych predpisov, vrátane ustanovení, ktoré umožňujú páchateľom znásilnenia, sexuálneho zneužívania, sexuálneho vykorisťovania, únosu, obchodovania s ľuďmi alebo moderných foriem otroctva uniknúť stíhaniu a trestu, ak sa so svojimi obeťami zosobášia;

b) dodržiavanie a presadzovanie tohto zákazu v praxi na všetkých úrovniach po tom, ako nadobudne účinnosť, a zavedenie komplexných a celostných stratégií a programov, ktoré budú zahŕňať merateľné progresívne ciele a ktoré budú zamerané na prevenciu a odstránenie manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev a budú primerane financované a hodnotené, a to najmä prostredníctvom zabezpečenia prístupu k spravodlivosti, mechanizmom zodpovednosti a prostriedkom nápravy;

c) trvalé vodcovstvo a politickú vôľu partnerských vlád v záujme ukončiť manželstvá detí a rozvinúť komplexné právne rámce a akčné plány s jasnými míľnikmi a harmonogramom, ktoré zlučujú opatrenia na predchádzanie manželstvám detí v rôznych sektoroch, a vyzýva na vytvorenie politického, hospodárskeho, sociálneho, kultúrneho a občianskeho prostredia, ktoré chráni ženy a dievčatá, posilňuje ich postavenie a podporuje rodovú rovnosť;

d) uvoľnenie potrebných zdrojov na plnenie tohto cieľa spolu so zaistením otvorenia tejto spolupráce všetkým inštitucionálnym aktérom, ako sú odborníci v oblasti súdnictva, vzdelávania a zdravotníctva, orgány presadzovania práva a komunitní a náboženský vodcovia, ako aj občianskej spoločnosti v oblasti boja proti manželstvám detí, manželstvám maloletých a núteným manželstvám;

e) zaistenie toho, aby úroveň pridelovania oficiálnej rozvojovej pomoci vládnym orgánom závisela od toho, či sa prijímajúca krajina zaväzuje plniť predovšetkým požiadavky týkajúce sa ľudských práv vrátane požiadaviek v oblasti boja proti manželstvám detí, manželstvám maloletých a núteným manželstvám;

f) zapojenie programu Populačného fondu OSN (UNFPA) a Detského fondu OSN (UNICEF) do trojstrannej spolupráce, ktorá združuje uvedené organizácie, Európsku úniu, jej členské štáty a jej organizácie občianskej spoločnosti pracujúce v tejto oblasti a partnerské krajiny v boji proti manželstvám detí, manželstvám maloletých a núteným manželstvám prostredníctvom vykonávania rozpočtovaných vnútroštátnych akčných plánov, pričom prednosť budú mať programy a metódy, ktoré by mohli ísť nad rámec tzv. kultúrnych, náboženských či kmeňových zvyklostí, ktoré sú v skutočnosti tým najhorším porušením práv a dôstojnosti detí; žiada, aby sa v rámci tejto spolupráce takisto riešili súvisiace otázky násillia páchaného v mene cti;

g) to, aby sa pri vykonávaní uvedených programov vychádzalo z príslušných dohovorov a textov, ako aj z priamych cieľov a zámerov, ktoré prijalo Valné zhromaždenie OSN

vo svojej rezolúcii 25. septembra 2015 v rámci Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, a z cieľov trvalo udržateľného rozvoja, najmä z cieľa č. 3 (Zabezpečiť zdravý život a podporovať blahobyt pre všetkých v každom veku), z cieľa č. 4 (Zabezpečiť pre všetkých inkluzívne a spravodlivé kvalitné vzdelávanie a podporovať príležitosti všetkých ľudí celoživotne sa vzdelávať) a z cieľa č. 16 (Podporovať mierumilovnú a inkluzívnu spoločnosť v záujme trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečiť prístup k spravodlivosti pre všetkých a vytvoriť účinné, zodpovedné a inkluzívne inštitúcie na všetkých úrovniach), a najmä ukončiť zneužívanie, vykorisťovanie, obchodovanie s ľuďmi a všetky formy násilia na deťoch a mučenia detí;

h) to, že realizácia týchto programov by mala vychádzať aj z cieľa trvalo udržateľného rozvoja č. 5 (Dosiahnuť rodovú rovnosť a posilňovať postavenie všetkých žien a dievčat) vrátane prístupu k plánovaniu rodiny a k úplnému rozsahu verejných a všeobecných práv v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia, najmä k modernej antikoncepcii a bezpečnému a legálnemu umelému prerušeniu tehotenstva pre dievčatá; v tejto súvislosti vyzýva Európsku komisiu a členské štáty, aby podporovali hnutie SheDecides a vyčlenili ďalšie finančné prostriedky na medzinárodnú pomoc, pokiaľ ide o služby v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia vrátane bezpečných umelých prerušení tehotenstva a informácií o nich, čím by odporovali globálnemu umlčiaciemu pravidlu (Global Gag Rule), ktoré začiatkom roka 2017 znovu zaviedla vláda Spojených štátov amerických;

i) nastolenie otázok týkajúcich sa manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev v rámci prebiehajúceho dialógu medzi osobitným zástupcom EÚ pre ľudské práva Stavrosom Lambrinidisom a tretími krajinami; nabáda Komisiu a členské štáty, aby rodové hľadisko začleňovali do programov budovania mieru a obnovy po konfliktoch s cieľom vytvárať pre dievčatá a ženy, ktoré sú obeťami manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev, programy zamerané na vybudovanie hospodárskeho živobytia a na vzdelávanie, ako aj uľahčiť ich prístup k zdravotníckym službám a službám v oblasti reprodukčného zdravia v oblastiach zasiahnutých konfliktom;

9. domnieva sa, že v rámci boja proti manželstvám detí, manželstvám maloletých a núteným manželstvám je mimoriadne potrebné vytvárať priestor pre dialóg s komunitnými vodcami založený na rešpekte a zvýšiť všeobecné povedomie verejnosti, a predovšetkým povedomie ohrozených osôb, prostredníctvom vzdelávacích a osvetových kampaní, sociálnych sietí a v nových médií; žiada preto, aby sa rozvíjali prierezové vládne, právne, spoločenské a diplomatické opatrenia zamerané na predchádzanie takýmto praktikám; považuje za rozhodujúce spolupracovať v miestnych komunitách s kľúčovými zainteresovanými stranami, ako sú mladiství študenti a študentky, učitelia, rodičia a náboženský a komunitní vodcovia, prostredníctvom komunitných programov alebo osobitných programov na zvyšovanie povedomia s cieľom upozorniť na negatívny vplyv manželstiev detí na deti, rodiny a komunity, o existujúcich právnych predpisoch týkajúcich sa manželstiev detí a rodovej nerovnosti a o tom, ako získať prístup k financovaniu na riešenie tohto problému;
10. domnieva sa, že posilnenie postavenia žien a dievčat prostredníctvom vzdelávania, sociálnej podpory a hospodárskych príležitostí je rozhodujúcim nástrojom na boj proti týmto praktikám; odporúča, aby EÚ podporovala a chránila rovnaké práva pre ženy

a dievčatá, pokiaľ ide o prístup k vzdelaniu, a aby pritom kládla osobitný dôraz na bezplatné a vysokokvalitné základné a stredoškolské vzdelávanie, začleňovala vzdelávanie o sexuálnom a reprodukčnom zdraví do učebných osnov škôl a poskytovala rodinám dievčat finančné stimuly a/alebo pomoc pri registrácii do škôl a absolvovaní štúdiá; zdôrazňuje, že je potrebné zaručiť deťom utečencov úplný prístup k vzdelávaniu a podporovať ich integráciu a začleňovanie do vnútroštátnych systémov vzdelávania; uznáva, že je potrebné podporovať a chrániť osoby, ktoré sú vystavené riziku manželstiev detí, manželstiev maloletých alebo nútených manželstiev, a osoby, ktoré už sú v takýchto manželstvách, pokiaľ ide o vzdelávanie, psychologickú a sociálnu podporu, bývanie a iné vysokokvalitné sociálne služby, ako aj o služby v oblasti duševného, sexuálneho a reprodukčného zdravia a zdravotnú starostlivosť;

11. vyzýva Európsku úniu, aby zabezpečila poskytovanie odbornej prípravy pre vládnych úradníkov vrátane ich diplomatických zamestnancov, sociálnych pracovníkov, náboženských a komunitných vodcov, všetky orgány presadzovania práva, súdne systémy tretích krajín a učiteľov a pedagógov, ako aj iných pracovníkov, ktorí sú v kontakte s potenciálnymi obeťami, a tak zaistila, aby mohli reagovať na prípady manželstiev detí a rodovo motivovaného násillia a lepšie identifikovať a podporovať dievčatá a chlapcov, ktorí sú vystavení manželstvám detí, núteným manželstvám a manželstvám maloletých, domácemu násilliu, riziku sexuálneho násillia a akýmkoľvek iným praktikám podkopávajúcim ľudské práva a znevažujúcim ľudskú dôstojnosť, a aby mohli podniknúť účinné kroky na zabezpečenie dodržiavania práv a dôstojnosti týchto osôb;
12. vyzýva Európsku úniu, aby zabezpečila vzdelávacie kurzy pre príslušníkov orgánov presadzovania práva, a tak im umožnila, že budú môcť lepšie presadzovať dodržiavanie práv dievčat, ktoré sú vystavené núteným manželstvám a manželstvám maloletých, domácemu násilliu, riziku znásillenia a akýmkoľvek iným praktikám znevažujúcim ľudskú dôstojnosť;
13. vyzýva členské štáty, aby pre migrujúce ženy a dievčatá zaručili autonómne povolenie na pobyt, ktoré nie je závislé od postavenia ich manžela alebo partnera, najmä pokiaľ ide o obeť fyzického a psychického násillia vrátane nútených alebo dohodnutých manželstiev, a aby zabezpečili, že na ich ochranu sa prijímú všetky administratívne opatrenia vrátane účinného prístupu k mechanizmom pomoci a ochrany;
14. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zvažili podporu a posilnenie ochranných opatrení v tretích krajinách, ako sú napríklad bezpečné útulky, a prístup k právnej, lekárskej a v prípade potreby aj konzulárnej podpore pre obeť manželstiev detí, manželstiev maloletých a nútených manželstiev;
15. uvedomuje si, že Európska únia, ktorá sa zasadzuje o dodržiavanie ľudských práv a základných hodnôt, ako je aj rešpektovanie ľudskej dôstojnosti, musí byť na úrovni svojich členských štátov úplne bezúhonná, a vyzýva Komisiu, aby iniciovala rozsiahlu kampaň na zvýšenie povedomia a zaviedla európsky rok venovaný boju proti manželstvám detí, manželstvám maloletých a núteným manželstvám;
16. dôrazne podporuje prácu globálneho partnerstva Girls Not Brides, ktoré sa usiluje o ukončenie manželstiev detí a zaistenie toho, aby dievčatá mohli využívať svoj potenciál;

17. víta pokračujúcu kampaň Africkej únie na ukončenie manželstiev detí a prácu organizácií, ako je Royal Commonwealth Society, pri podpore rozsiahlejších opatrení zameraných na ukončenie manželstiev detí a boj proti rodovej nerovnosti;
18. poukazuje na naliehavú potrebu informovať a vzdelávať mužov a chlapcov a získať ich podporu pre opatrenia zamerané na dodržiavanie ľudských práv vrátane práv detí a žien;
19. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov a Organizácii Spojených národov.

18.4.2018

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ

pre Výbor pre zahraničné veci

k téme Smerom k vonkajšej stratégii EÚ zameranej proti manželstvám v útlom veku a núteným manželstvám – ďalšie kroky
2017/2275(INI)

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Daniela Aiuto

NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže detské manželstvá, manželstvá v útlom veku a nútené manželstvá¹ sú porušením ľudských práv, ktoré sú zakotvené v rôznych medzinárodných normách, ako sú Pekinská deklarácia a akčná platforma, akčný program Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji a Dohovor OSN o súhlase pre manželstvo, najnižšom veku pre uzavretie manželstva a registrácii manželstiev, a ktoré patria medzi základné zásady Európskej únie ako priestoru bezpečnosti, slobody, spravodlivosti a ľudských práv vrátane práv žien a dievčat; keďže detské manželstvá, manželstvá v útlom veku a nútené manželstvá vedú k ďalšiemu porušovaniu ľudských práv, ktoré má neúmerný vplyv na ženy a dievčatá a je prekážkou sociálno-ekonomického rozvoja;
- B. keďže napriek záväzkom na medzinárodnej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni sú detské manželstvá, manželstvá v útlom veku a nútené manželstvá celosvetovo aj naďalej rozšírené, pričom podľa odhadov OSN sa týkajú takmer 700 miliónov žien a 150 miliónov mužov, ktorí žijú v nútených manželstvách, ktoré boli uzavreté pred tým, než dosiahli plnoletosť; keďže manželstvá v útlom veku sú naďalej problémom, ktorý má neprimeraný vplyv na neplnoleté a mladé dievčatá; keďže zrušenie detských manželstiev by bolo strategickým spôsobom podpory práv žien a posilnenia ich postavenia;
- C. keďže opakovane sa preukázalo, že manželstvá v útlom veku alebo detské manželstvá

---

¹ Definované ako „manželstvo uzatvorené bez slobodného a platného súhlasu jedného alebo oboch manželov, alebo pred dovŕšením veku 18 rokov“ podľa Dohovoru OSN o súhlase pre manželstvo, najnižšom veku pre uzavretie manželstva a registrácii manželstiev zo 7. novembra 1962 a rezolúcie Parlamentného zhromaždenia Rady Európy č. 1468 (2005) o nútených manželstvách a manželstvách maloletých.

negatívne vplyvajú na dievčatá a ženy, ich deti a ich komunity a spôsobujú im ujmu; keďže detské manželstvá, manželstvá v útlom veku a nútené manželstvá veľmi často vedú k predčasnému ukončeniu školskej dochádzky, čím dievčatá a ženy prichádzajú o svoje základné práva a zvyšuje sa pravdepodobnosť, že sa stanú obeťou rodovo motivovanej a pretrvávajúcej chudoby, a keďže kvôli tomu, že nemajú prístup k vzdelaniu a v budúcnosti ani k platenému zamestnaniu, hrozí im chudoba teraz aj v budúcnosti;

- D. keďže každý rok na svete porodí dieťa 16 miliónov dievčat vo veku od 15 do 19 rokov, pričom najmenej milión dievčat sa stane matkou pred dosiahnutím veku 15 rokov; keďže 95 % detí mladistvých sa narodí v rozvojových krajinách, pričom deväť z desiatich týchto narodení sa vyskytne v manželstve alebo vo zväzku, a každoročná príčina úmrtia približne 70 000 mladistvých v rozvojových krajinách súvisí s tehotenstvom a pôrodom¹;
- E. keďže štúdie preukazujú silnú súvislosť medzi detskými manželstvami a predčasným pôrodom; keďže manželstvá v útlom veku a nútené manželstvá majú vážne následky na sexuálne a reprodukčné zdravie a práva žien a dievčat vrátane neželaných tehotenstiev z dôvodu nízkej úrovne plánovaného rodičovstva a sexuálneho vzdelávania a predstavujú vážne ohrozenie fyzického a duševného zdravia žien a dievčat tým, že výrazne zvyšujú riziko tehotenstva v útlom veku, častých tehotenstiev alebo nežiadúcich tehotenstiev, úmrtnosti a chorobnosti matiek a novorodencov, genitálnej fistuly a sexuálne prenosných infekcií vrátane HIV, a keďže komplikácie v tehotenstve a pri pôrode sú hlavnou príčinou úmrtí dievčat vo veku od 15 do 19 rokov a u detí, ktoré sa narodili dospievajúcim matkám, hrozí o 50 % vyššie riziko úmrtia v prvých dňoch po narodení;
- F. keďže každých sedem sekúnd dôjde na svete k uzavretiu manželstva medzi dievčaťom mladším ako pätnásť rokov a mužom, ktorý je od nej často oveľa starší; keďže v prípade, že počet detských neviest bude aj naďalej rásť súčasným tempom, stúpne podľa odhadov v roku 2030 počet žien vydatých vo veľmi nízkom veku na 950 miliónov a v roku 2050 dosiahne ich počet 1,2 miliardy²;
- G. keďže pri manželstvách uzavretých pred dosiahnutím veku 18 rokov sa zvyšuje pravdepodobnosť domáceho násillia; keďže detské nevesty sú často obeťami násillia, pretože veľké vekové rozdiely ešte prehľbujú nerovnováhu moci medzi dievčatami a ich oveľa staršími manželmi;
- H. keďže hlavnými príčinami detských manželstiev, manželstiev v útlom veku a nútených manželstiev sú hlboko zakorenené rodové nerovnosti a stereotypy, škodlivé praktiky, vnímanie, zvyky a diskriminačné normy; keďže sa tým zvyšuje riziko, že ženy a dievčatá budú počas svojho života vystavené diskriminácii a rodovo motivovanému násilliu;
- I. keďže vzdelávanie patrí medzi najúčinnnejšie spôsoby, ako predísť manželstvám v útlom veku a núteným manželstvám a pomôcť ženám a dievčatám prijímať rozhodnutia na

---

¹ „Motherhood in Childhood. Facing the challenge of adolescent pregnancy.“ (Materstvo v detskom veku. Výzva zvaná tehotenstvo mladistvých), NFPA, 2013.

² Správa s názvom „Every Last Girl: Free to live, free to learn, free from harm“, ktorú 11. októbra 2016 vydala organizácia Save the children.

základe úplného poznania súvisiacich následkov pre ich život; keďže vzdelávanie dievčatá pripravuje na prácu a živobytie, zvyšuje ich sebavedomie a ich postavenie v domácnostiach a komunitách a dáva im väčšie slovo pri rozhodovaní, ktoré ovplyvňuje ich život¹, čím sa znižuje pravdepodobnosť detského manželstva a odsúva tehotenstvo;

- J. keďže stále sa znásobujú obavy v súvislosti s manželstvami v útlom veku a nútenými manželstvami v oblastiach zasiahnutých konfliktmi; keďže niektoré útočné a extrémistické skupiny majú tendenciu túto praktiku obhajovať, čo má výrazný vplyv na zdravie a blaho žien a dievčat;
- K. keďže detské manželstvá sú v niektorých tradíciách a kultúrach hlboko zakorenené, ale žiadna kultúra ani náboženstvo nemôže takéto praktiky ospravedlňovať, najmä ak sú v stávke ľudské práva a práva detí; keďže v mnohých komunitách, kde sú manželstvá v útlom veku bežné, majú muži väčšie privilégia a dievčatá sa často vnímajú ako finančná záťaž pre ich rodiny, v dôsledku čoho zvyčajne trpia nízkou sebaúctou;
- L. keďže malé dievčatá majú právo na to, aby svoje detstvo prežili naplno, aby sa mohli hrať, využívať právo na vzdelanie a byť chránené pred násilím, fyzickou a psychickou ujmou, zneužívaním a vykorisťovaním každého druhu;
- M. keďže dievčatá, a to mladšie aj staršie, majú právo rozvíjať svoj plný potenciál ako občan, ako sa stanovuje v Dohovore OSN o právach dieťaťa;
- N. keďže manželstvá v útlom veku a nútené manželstvá samotné predstavujú prekážku rozvoja, pričom pokračujúce dohadovanie takýchto manželstiev brzdí snahu o dosiahnutie prvého až šiesteho miléniového rozvojového cieľa, najmä v oblastiach rodovej rovnosti a posilnenia práv žien a dievčat, odstraňovania chudoby, vzdelávania, úmrtnosti a zdravia matiek a detí vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia²;
- O. keďže prevencia všetkých foriem násilia páchaného na dievčatách a ženách vrátane manželstiev v útlom veku a nútených manželstiev a reakcia na tieto javy patrí medzi ciele akčného plánu EÚ pre rodovú rovnosť na roky 2016 – 2020;
- P. keďže hoci nútené manželstvá sú v rozpore s právom v celej EÚ, ich presná definícia sa líši; keďže neexistencia všeobecne prijímaného vymedzenia bráni snahám o zistenie počtu nútených manželstiev v EÚ;
- Q. keďže nútené sobáše spôsobujú v EÚ naďalej obavy; keďže vo väčšine členských štátov nejde o špecifický trestný čin a ochrana sa poskytuje skôr formou kombinácie všeobecnejších trestnoprávných ustanovení, napríklad o znásilnení a únose;
- R. keďže vzhľadom na skutočnosť, že maloletá osoba vo veku do 18 rokov nemôže poskytnúť platný súhlas s manželstvom, musia sa detské manželstvá klasifikovať ako nútené manželstvá; keďže je preto poľutovaniahodné, že 144 zo 193 krajín nemá žiadne

---

¹ „Motherhood in Childhood. Facing the challenge of adolescent pregnancy.“ (Materstvo v detskom veku. Výzva zvaná tehotenstvo mladistvých), NFPA, 2013.

² Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN č. 69/156 z 18. decembra 2014 o detských manželstvách, manželstvách v útlom veku a nútených manželstvách.

právne predpisy zakazujúce detské manželstvá;

- S. keďže mnohé prípady nútených manželstiev nie sú nahlásené alebo sa namiesto verejných orgánov nahlasujú súkromným a mimovládny organizáciám; keďže aj pri nahlasovaní prípadov vnútroštátnym orgánom neexistuje žiaden jednotný systém zhromažďovania údajov na úrovni členských štátov, hoci je takýto systém naliehavo potrebný;
- T. keďže detské manželstvá budú stáť rozvojové krajiny do roku 2030 bilióny dolárov¹;
- U. keďže je nutné, aby vlády uznali dôležitosť boja proti manželstvám v útlom veku a detským manželstvám, ak chcú dosiahnuť ciele Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj; keďže ak by sa dievčatám pomohlo vyhnúť sa detským manželstvám a odsunúť tehotenstvo na neskôr a umožnilo by sa im navštevovať školu, získali by príležitosť zlepšiť svoje budúce zručnosti a príjmy, čo by prispelo k odstraňovaniu chudoby budúcich generácií; keďže presadzovanie rodovej rovnosti a posilňovania práv žien by zaistilo, že dievčatá budú mať rozhodovacie právomoci, pokiaľ ide o ich rodinný život a ich sexuálny a reprodukčný život; keďže odstránením detských manželstiev a manželstiev v útlom veku by sa znížila úmrtnosť dojčiat a zmiernili by sa mnohé zdravotné problémy súvisiace s tehotenstvom alebo pôrodom v útlom veku;
- V. keďže vo väčšine komunít, v ktorých sa praktizujú manželstvá v útlom veku a detské manželstvá, sú ženy často obeťami procesu rozhodovania a keďže zaangažovanie a vzdelávanie vodcov komunít a žien z týchto komunít je základom pre zmenu postojov a správania v súvislosti s detskými manželstvami; keďže sú navyše potrebné právne predpisy, ktoré by manželstvá v útlom veku a nútené manželstvá postavili mimo zákon;
- W. keďže medzigeneračná chudoba patrí medzi najčastejšie uvádzané dôvody nútenia dievčat do detských manželstiev; keďže rodičia všeobecne nevedia o rizikách tehotenstva v útlom veku, pretože nemajú znalosti o sexuálnom a reprodukčnom zdraví;
- X. keďže v súvislosti s detskými manželstvami, podobne ako vo všetkých oblastiach boja proti násiliu páchanému na ženách, má kľúčový význam mobilizácia mužov a chlapcov, aby sa postavili proti rodovej diskriminácii a zmenili škodlivé tradičné praktiky, ktoré sú hlboko zakorenené v kultúre danej komunity;
- Y. keďže manželstvá v útlom veku a detské manželstvá sú naďalej tabuizovanou témou, ktorá sa musí riešiť verejne, aby sa zastavilo toto každodenné utrpenie dotknutých mladých a dospelých dievčat a sústavné porušovanie ich ľudských práv; keďže jedným zo spôsobov riešenia je podpora a šírenie práce novinárov, umelcov, fotografov a aktivistov, ktorí sa zaoberajú problematikou manželstiev v útlom veku;
- Z. keďže kampane na zastavenie manželstiev dievčat a mladých žien v útlom veku nebudú úspešné, pokiaľ sa nebude akceptovať sexualita mladistvých a ich právo na prijímanie vlastných rozhodnutí o svojom tele, vzťahoch a sexuálnej aktivite; keďže mladistvým aj ich rodičom sa musia sprístupniť informácie o sexualite a spôsoboch antikoncepcie, aby sa takéto rozhodnutia mohli prijímať na základe úplného poznania faktov;

---

¹ Hospodárske vplyvy detských manželstiev: globálna súhrnná správa za rok 2017.

1. odsudzuje detské manželstvá, manželstvá v útlom veku, nútené manželstvá a ostatné škodlivé donucovacie praktiky, ktorým čelia ženy a dievčatá, vrátane dospievajúcich a malých dievčat v Európe a vo zvyšku sveta, pretože sú vážnym porušením ľudských práv, a v prípade, že je obeť mladšia ako 18 rokov, sú aj zneužívaním maloletých;
2. zdôrazňuje, že detské manželstvá, manželstvá v útlom veku a nútené manželstvá sú vážnym porušením práva na slobodné vyjadrenie súhlasu;
3. uznáva, že detské manželstvá a nútené manželstvá sa stali skutočným problémom aj v EÚ, čo si vyžaduje spoločné, rozhodné a koordinované konanie všetkých členských štátov;
4. vyzýva členské štáty, aby aktívne odmietali uznávanie nútených manželstiev a aby obetiam poskytovali plnú podporu nezávislú od rodiny;
5. konštatuje, že mnohí rodičia žijúci v tiesni a extrémnej chudobe v utečeneckých táboroch cítia potrebu chrániť svoje dcéry pred hrozbami sexuálneho násillia tým, že ich zosobášia so staršími mužmi; zdôrazňuje však, že EÚ a jej členské štáty by mali zjednotene a jednotne zamietat' žiadosti utečencov o právne uznanie manželstiev, kde jeden z údajných manželov je dieťa alebo mladistvý; zdôrazňuje, že postavenie utečenca sa nemôže používat' ako zákonné zadné dvierka pre uznávanie detských manželstiev v Európe;
6. odporúča, aby bol k detským manželstvám, manželstvám v útlom veku a núteným manželstvám zaujatý celostný a komplexný prístup, čo znamená, že je potrebné riešiť skutočné príčiny detských manželstiev vrátane rodovej nerovnosti, chudoby a chýbajúcich sociálnych a hospodárskych príležitostí; zdôrazňuje význam vzdelávania ako účinného nástroja na predchádzanie detským manželstvám, manželstvám v útlom veku a núteným manželstvám, zároveň však poukazuje na to, že uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti by sa malo rozšíriť nad rámec tradičných odvetví, ako sú vzdelávanie a zdravotníctvo, a malo by siahať do všetkých ostatných oblastí politiky;
7. žiada EÚ, aby zohrávala významnú úlohu v boji proti tomuto porušovaniu ľudských práv na vnútroštátnej, európskej a medzinárodnej úrovni, a vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť a Komisiu, aby využívali všetky dostupné existujúce nástroje a zároveň predložili osobitnú stratégiu, v ktorej by boli vytýčené kroky, ktoré je potrebné uskutočniť v boji proti manželstvám v útlom veku, detským a núteným manželstvám a ostatným praktikám, ktoré poškodzujú dievčatá, ako sú napríklad mrzačenie ženských pohlavných orgánov, tzv. zločiny v mene cti, sexuálne otroctvo a obchodovanie s ľuďmi, a stanovené ciele, ktoré by sa mali vytýčiť, a financovanie vyčlenené výlučne na tento účel, a to s celkovým cieľom odstrániť tieto formy manželstiev do roku 2030 v súlade s cieľmi OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja (cieľ 5.3); vyzýva preto Komisiu a ESVČ, aby do stratégie začlenili potrebu riešiť rodové stereotypy a diskriminačné sociálne normy, ktoré prispievajú k akceptovaniu a pokračovaniu uvedených škodlivých praktík;
8. pripomína, že zastavenie detských manželstiev, manželstiev v útlom veku a nútených manželstiev patrí medzi priority vonkajšej činnosti EÚ v oblasti presadzovania práv žien a ľudských práv;

9. žiada Komisiu a ESVČ, aby vypracovali akčný plán, ktorý by v rámci vzťahov EÚ s partnerskými a tretími krajinami, najmä v oblasti rozvoja, presadzoval boj proti detským manželstvám, manželstvám v útlom veku a núteným manželstvám a ktorý by sa osobitne zameriaval na dodržiavanie práv žien a dievčat vo všetkých obchodných a partnerských dohodách, a to okrem iného využívaním doložky o ľudských právach; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby tieto témy v politickom dialógu s partnerskými krajinami prioritizovali a aby v spolupráci so všetkými kľúčovými aktérmi stanovili konkrétne opatrenia s cieľom odstrániť škodlivé praktiky; ďalej žiada členské štáty, aby v rámci svojich vzťahov s tretími krajinami podporovali snahy o boj proti detským manželstvám, manželstvám v útlom veku a núteným manželstvám;
10. víta spustenie spoločnej globálnej rodovej iniciatívy EÚ a OSN, tzv. iniciatívy Spotlight, s cieľom riešiť sexuálne a rodovo motivované násilie a škodlivé praktiky, ako sú nútené manželstvá v útlom veku, mrzačenie ženských pohlavných orgánov alebo obchodovanie s ľuďmi; konštatuje však, že v iniciatíve Spotlight sa riešia najmä tie prvky agendy, ktoré sú celosvetovým spoločným záujmom; poukazuje preto na potrebu rozšíriť rodovú rovnosť komplexnejším spôsobom prostredníctvom vhodnej kombinácie programov a modalít; vyzýva Komisiu, aby využila preskúmanie svojich programov medzinárodnej spolupráce v polovici trvania na zvýšenie financovania balíka zdrojov na rodové hľadisko s cieľom začleniť rodové hľadisko do dvojstrannej spolupráce a tematických programov;
11. vyzýva EÚ a členské štáty, aby spolupracovali s orgánom OSN Ženy, fondami UNICEF a UNFPA a inými partnermi vrátane organizácií občianskej spoločnosti, diaspór a združení migrantov s cieľom upozorniť na problematiku detských manželstiev, manželstiev v útlom veku a nútených manželstiev tým, že bude kladený dôraz na posilnenie postavenia žien, a to aj formou vzdelávania, zlepšovania ekonomického postavenia a väčšej účasti na rozhodovaní, ako aj na ochranu a presadzovanie ľudských práv všetkých žien a dievčat vrátane ich sexuálneho a reprodukčného zdravia;
12. poukazuje na to, že je potrebné, aby európske finančné prostriedky vyčlenené na vonkajšiu činnosť záviseli od účinného vykonávania opatrení na odstránenie manželstiev v útlom veku a nútených manželstiev;
13. nabáda Komisiu a členské štáty, aby rodové hľadisko začleňovali do programov budovania mieru a obnovy po konfliktoch s cieľom vytvárať pre dievčatá a ženy, ktoré sú obeťami manželstiev v útlom veku a nútených manželstiev, hospodárske živobytie a rozvíjať programy zamerané na ich vzdelávanie, ako aj uľahčiť ich prístup k zdravotníckym službám a službám v oblasti reprodukčného zdravia v oblastiach zasiahnutých konfliktom;
14. zdôrazňuje, že je potrebné vyčleniť finančné prostriedky na programy predchádzania detským manželstvám, ktorých cieľom je vytvoriť také spoločenské prostredie, v ktorom dievčatá môžu dosiahnuť svoj plný potenciál, a to aj prostredníctvom vzdelávania, mimoškolských sociálnych a hospodárskych programov pre dievčatá, ktoré nechodia do školy, systémov ochrany detí, chráneného bývania, právneho poradenstva a psychologickéj podpory; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v rámci svojich vonkajších činností zaistili vyčlenenie dostatočných zdrojov na tento typ programov a aktivít; ďalej vyzýva Komisiu, aby vykonala systematické posúdenie účinnosti svojich

existujúcich programov a využitie dostupného financovania na predchádzanie manželstvám v útlom veku s cieľom zaistiť vykonávanie programov v regiónoch a krajinách, kde sú manželstvá detí najčastejšie; nabáda delegácie EÚ, aby plnili záväzok EÚ v súvislosti s akčným plánom pre rodovú rovnosť na roky 2016 – 2020 s cieľom pozorne monitorovať situáciu a vypracúvať relevantné programy na podporu miestnych legislatívnych opatrení;

15. zdôrazňuje, že je potrebné rozvíjať programy posilňovania postavenia dievčat a mladých žien, čo je kľúčovou stratégiou predchádzania manželstvám v útlom veku a odrádzania od nich, čím by sa zvýšila ich sebaúcta aj ich povedomie o ich právach vrátane zákonného práva na odmietnutie manželstva;
16. zdôrazňuje, že zastavenie detských manželstiev, manželstiev v útlom veku a nútených manželstiev by zase malo veľmi pozitívny vplyv na dosiahnutý stupeň vzdelania dievčat a ich detí, prispelo by k tomu, že by ženy mali menej detí, a mohlo by to zvýšiť ich očakávané zárobky a blaho domácností;
17. poukazuje na to, že komunitné kontakty na miestnej úrovni sú dôležité, keďže pomáhajú prekonať tradičné a diskriminačné postupy voči vzdelávaniu dievčat, a tým zlepšiť vyhliadky žien na zamestnanie, v záujme vlastného živobytia a živobytia ich rodín;
18. nabáda na rozvoj informačných programov za účasti všetkých vodcov komunít, ktorí by sa vzdelávali o škodlivých účinkoch tradícií, ako sú manželstvá v útlom veku, aby sa mohli následne aktívne podieľať na zvyšovaní povedomia v rámci svojich komunít;
19. poukazuje na nalievajúcu potrebu informovať a vzdelávať mužov a chlapcov a získať ich podporu pre opatrenia zamerané na dodržiavanie ľudských práv vrátane práv detí a žien;
20. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali integrované, komplexné a koordinované opatrenia na predchádzanie všetkým formám násillia voči ženám a dievčatám a boj proti nim, vrátane detských manželstiev, manželstiev v útlom veku a nútených manželstiev, najmä tým, že uľahčia prístup obetí k spravodlivosti a posilnia mechanizmy na ochranu detí, pričom budú poskytovať lepšiu podporu a ľahší a lepší prístup k financovaniu tým mimovládny organizáciám, ktoré sa venujú odstraňovaniu týchto praktík;
21. vyzýva všetky členské štáty, aby v plnej miere vykonávali právne predpisy zakazujúce detské manželstvá, manželstvá v útlom veku a nútené manželstvá, a to zabezpečením prístupu k spravodlivosti, vrátane prostriedkov nápravy, a vytvorením štruktúr a programov na podporu, pomoc a ochranu poskytovanú obetiam detských manželstiev, manželstiev v útlom veku a nútených manželstiev, vrátane bezpečných prijímacích centier a pomoci kvalifikovaných žien, ako napríklad pôrodných asistentiek, gynekologičiek, psychologičiek a sociálnych pracovníčok; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaistili účinné vykonávanie smernice EÚ o obetiach, a to najmä zlepšením prístupu obetí násillia páchaného na ženách k všeobecnej a špecializovanej podpore pre obeť a zavedením účinných mechanizmov nahlasovania, ktoré obetiam zaručujú anonymitu a dôvernosť, čím sú obeť nútených manželstiev povzbudzované k tomu, aby tento trestný čin nahlásili bez toho, aby sa museli obávať ďalšej stigmatizácie;
22. vyzýva EÚ a členské štáty, aby zaručili, že budú k dispozícii zariadenia a odborná

príprava pre zdravotníckych pracovníkov, aby sa im umožnilo poskytovať dôvernú a nezaujatú služby ústretové pre mladých ľudí, ako aj informácie a zdroje, ktoré spĺňajú normy WHO pre rovnosť, prístupnosť, prijateľnosť, vhodnosť a účinnosť;

23. nabáda na Komisiu a členské štáty, aby spustili kampane na zvyšovanie povedomia o tomto jave, jeho následkoch a dostupných právnych nápravných prostriedkoch v celej EÚ (vrátane utečeneckých táborov) a v kandidátskych krajinách;
24. víta skutočnosť, že sa v rámci Schengenského informačného systému zaviedla nová výstraha, ktorú možno použiť na ochranu detí ohrozených núteným manželstvom;
25. poukazuje na to, že v článku 37 Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násilliu na ženách a domácejmu násilliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor) sa uvádza, že zmluvné strany musia ustanoviť za trestné „úmyselné konanie spočívajúce v prinútení dospeléj osoby alebo dieťaťa uzavrieť manželstvo“; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že len 12 členských štátov EÚ ustanovilo nútené manželstvá za trestné a pripomína, že v súlade s požiadavkami tohto dohovoru by obetiam, ktoré boli prevezené do inej krajiny a v dôsledku núteného manželstva prišli o právo na pobyt v EÚ, mali byť zaručené účinné právne prostriedky na opätovné získanie ich pobytového statusu; vyzýva členské štáty, ktoré ešte dohovor neratifikovali, aby to bezodkladne urobili¹;
26. vyzýva členské štáty, aby pre migrujúce ženy a dievčatá zaručili autonómne povolenie na pobyt, ktoré nie je závislé od postavenia ich manžela alebo partnera, najmä pokiaľ ide o obeť fyzického a psychického násillia vrátane nútených alebo dohodnutých manželstiev, a aby zabezpečili, že na ich ochranu sa prijímú všetky administratívne opatrenia vrátane účinného prístupu k mechanizmom pomoci a ochrany;
27. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali opatrenia, ktoré budú odrádzať rodičov – či už sú to občania EÚ, alebo nie sú – od ponúkajú svojich maloletých dcér ako neviest, či už prostredníctvom ciest do príslušných krajín pôvodu, alebo v rámci hraníc samotnej EÚ (čo je ešte horšie), a podľa potreby takýchto rodičov trestali;
28. uznáva, že väčšina krajín na svete má právne predpisy, v ktorých sa stanovuje minimálny vek na uzavretie manželstva, zdôrazňuje však, že vo väčšine krajín sa umožňujú výnimky z tejto minimálnej požadovanej vekovej hranice, a to najmä na základe súhlasu rodičov alebo súdneho povolenia, a že by sa nimi mala zaoberať podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku; vyzýva tie členské štáty a tretie krajiny, ktoré tak ešte neurobili, aby ustanovili nútené manželstvá a manželstvá v útľom veku za trestné, okrem iného tým, že upravujú minimálnu zákonnú vekovú hranicu, a to bez ohľadu na súhlas rodičov, budú vyžadovať plný súhlas oboch manželov a budú trestať tých, ktorí budú nútiť inú osobu k manželstvu;
29. navrhuje, aby sa do článku 2 smernice 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí výslovne začlenilo nútené manželstvo ako forma

---

¹ „Forced marriage from a gender perspective“ (Nútené manželstvá z genderového hľadiska), Generálne riaditeľstvo pre vnútornú politiku, Európsky parlament (2016).

² Zoznam ratifikácií dohovoru: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/210/signatures?desktop=true>

obchodovania s ľuďmi a aby sa vypracovala spoločná politika a spoločné vymedzenie núteného manželstva, ktoré by sa malo používať jednotne na vnútroštátnej aj európskej úrovni v politikách a ustanoveniach občianskeho a trestného práva o nútenom manželstve;

30. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby monitorovali prípady detských manželstiev, manželstiev v útlom veku a nútených manželstiev v EÚ a aby zvažili stanovenie jednotných právnych noriem týkajúcich sa postupov riešenia prípadov detských manželstiev a manželstiev v útlom veku;
31. nabáda na zváženie povinnej registrácie pôrodov v krajinách, kde často dochádza k detským manželstvám, manželstvám v útlom veku a núteným manželstvám, pretože chýbajúca registrácia môže viesť k vyššiemu riziku detských manželstiev a manželstiev v útlom veku;
32. žiada Komisiu, aby vytvorila európsku databázu na účely monitorovania a nahlasovania nútených manželstiev a iných foriem porušovania ľudských práv na základe rodu vrátane sexuálneho vykorisťovania;
33. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zriadili jednotný systém zhromažďovania údajov o detských manželstvách, manželstvách v útlom veku a nútených manželstvách vrátane údajov rozčlenených podľa pohlavia, pretože priame a spoľahlivé údaje sú základom pre tvorbu politík na základe dôkazov a lepšie zacielené zásahy;
34. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby na základe zhromaždených údajov vypracovali osobitné štúdie s cieľom získať jasný obraz o výskyte tohto javu na úrovni EÚ s osobitnými informáciami týkajúcimi sa jednotlivých členských štátov;
35. zdôrazňuje negatívny vplyv humanitárnych kríz, konfliktov a prírodných katastrof na šírenie nútených manželstiev, detských manželstiev a manželstiev v útlom veku; zdôrazňuje preto, že je potrebné spojiť úsilie v oblasti rozvoja a humanitárnej pomoci;
36. zdôrazňuje, že je potrebné presadzovať a ochraňovať základné práva všetkých žien a detí, najmä právo na vyjadrenie vlastnej sexuality a slobodné a zodpovedné prijímanie rozhodnutí súvisiacich s vlastnou sexualitou, najmä pokiaľ ide o ich sexuálne a reprodukčné zdravie, bez toho, aby čelili prekážkam, diskriminácii alebo násiliu;
37. zdôrazňuje, že všeobecné rešpektovanie sexuálneho a reprodukčného zdravia a príslušných práv (SRZP) a prístup k nim prispievajú k dosahovaniu všetkých cieľov udržateľného rozvoja súvisiacich so zdravím, ako sú napríklad prenatálna starostlivosť a opatrenia na zabránenie vysokorizikovým pôrodom a na zníženie dojčenskej a detskej úmrtnosti; poukazuje na to, že prístup k plánovaniu rodiny, zdravotné služby pre matky a bezpečné a zákonné služby interrupcie sú dôležitým prvkom na záchranu životov žien a dievčat; vyjadruje znepokojenie nad skutočnosťou, že žiadna z delegácií EÚ na Blízkom východe a v severnej Afrike a v regiónoch Európy a Strednej Ázie si nezvolili žiaden ukazovateľ súvisiaci so SRZP, a to ani napriek výrazným potrebám týkajúcimi sa SRZP v týchto regiónoch; vyzýva delegácie EÚ v týchto regiónoch, aby prehodnotili tieto znepokojivé čísla s cieľom určiť, či môžu súvisieť s nesprávnym vykazovaním alebo či je potrebné doplniť aktuálne programy cieľovými opatreniami týkajúcimi sa SRZP;

38. zdôrazňuje, že popri sústredení sa na predchádzanie manželstvám v útlom veku by EÚ, členské štáty a tretie krajiny mali tiež podporovať mladé ženy, ktoré už sú vydaté, a pomôcť im spoznať svoje sexuálne a reprodukčné práva, napríklad svoje právo na antikoncepciu;
39. odsudzuje opätovné zavedenie a rozšírenie globálneho umlčiacieho pravidla a jeho vplyv na zdravie žien a dievčat; pripomína, že najviac zasiahnuté sú skupiny obyvateľov v zraniteľnom postavení vrátane tých skupín, ktoré za bežných okolností nemajú prístup k službám v dôsledku stigmatizácie, chudoby, lokality, násillia alebo nákazy HIV;
40. opakuje svoju výzvu adresovanú EÚ a jej členským štátom, aby aktívne podporovali práva žien a dievčat na celom svete a aby výrazne zvýšili vnútroštátne financovanie aj rozvojové financovanie EÚ určené na sexuálne a reprodukčné zdravie a práva, najmä pokiaľ ide o prístup k antikoncepcii a bezpečnej a zákonnej interrupcii, s cieľom zmierniť rozdiel vo financovaní, ktorý v tejto oblasti zanechali Spojené štáty americké;
41. dôrazne podporuje iniciatívu She Decides (Rozhoduje ona) a žiada EÚ a členské štáty, aby zintenzívnili svoju podporu tejto iniciatívy a iné snahy v oblasti SRZP;
42. domnieva sa, že čoraz väčší počet žien na politických a hospodárskych rozhodovacích pozíciách môže pomôcť zaistiť zavedenie potrebných právnych predpisov a intenzívnejšiu podporu pre inštitúcie a organizácie občianskej spoločnosti usilujúce sa predchádzať manželstvám v útlom veku a núteným manželstvám.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	12.4.2018
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 19 -: 1 0: 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Daniela Aiuto, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Marijana Petir, João Pimenta Lopes, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Livia Járóka, Urszula Krupa, Kostadinka Kuneva, Nosheena Mobarik, Jordi Solé, Marc Tarabella, Mylène Troszczynski, Julie Ward
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Margrete Auken

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

19	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
ECR	Nosheena Mobarik
EFDD	Daniela Aiuto
GUE/NGL	Malin Björk, Kostadinka Kuneva, João Pimenta Lopes
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Livia Járóka, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Marc Tarabella, Julie Ward
VERTS/ALE	Margrete Auken, Florent Marcellesi, Jordi Solé

1	-
PPE	Marijana Petir

3	0
ECR	Urszula Krupa, Jadwiga Wiśniewska
ENF	Mylène Troszczynski

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	16.5.2018
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 45 - : 2 0 : 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Goffredo Maria Bettini, Elmar Brok, Klaus Buchner, Fabio Massimo Castaldo, Aymeric Chauprade, Javier Couso Permuy, Arnaud Danjean, Eugen Freund, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Wajid Khan, Eduard Kukan, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Michel Reimon, Sofia Sakorafa, Alyn Smith, Dubravka Šuica, Charles Tannock, László Tőkés, Ivo Vajgl
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	David Coburn, Marek Jurek, Norica Nicolai, Urmas Paet, Soraya Post, Marie-Christine Vergiat, Željana Zovko
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Charles Goerens, Heidi Hautala, Renate Weber, Francis Zammit Dimech, Joachim Zeller, Jaromír Štětina

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

45	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Charles Goerens, Javier Nart, Norica Nicolai, Urmas Paet, Jozo Radoš, Ivo Vajgl, Renate Weber
EFDD	Fabio Massimo Castaldo, Aymeric Chauprade
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Marie-Christine Vergiat
PPE	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Eduard Kukan, Francisco José Millán Mon, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, László Tőkés, Joachim Zeller, Željana Zovko, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica
S&D	Francisco Assis, Goffredo Maria Bettini, Eugen Freund, Wajid Khan, Arne Lietz, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Soraya Post
Verts/ALE	Klaus Buchner, Heidi Hautala, Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Michel Reimon, Alyn Smith
2	-
EFDD	David Coburn
PPE	Francis Zammit Dimech
2	0
ECR	Marek Jurek, Charles Tannock

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania